

Sveučilište u Rijeci
Fakultet dentalne medicine

Kolegij: Javnozdravstvena dentalna medicina

Voditelj: prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent., mag. nov., spec. ortodont

Katedra: Katedra za ortodonciju

Studij: Sveučilišni prijediplomski studij Dentalna higijena

Godina studija: prva

Akademска godina: 2023./2024.

IZVEDBENI PLAN KOLEGIJA

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Javnozdravstvena dentalna medicina** je obvezni kolegij na prvoj godini Preddiplomskog sveučilišnog studija Dentalna higijena i sastoji se od 15 sati predavanja i 10 sati seminara, ukupno 15 sati (3 ECTS). Kolegij se izvodi u prostorijama Fakultet dentalne medicine te putem webinara i e-kolegija na platformi Merlin.

Cilj kolegija je da se student dentalne higijene upozna s djelokrugom javnozdravstvene dentalne medicine i oralne epidemiologije: mjeram nadzora oralnog zdravlja, planiranjem oralnozdravstvenih programa u populaciji, intervencijama i strategijama prevencije oralnih bolesti i promocije oralnog zdravlja te evaluacijom organizacije sustava oralne skrbi – pravnim, političkim i ekonomskim aspektima.

Sadržaj kolegija je sljedeći:

Djelokrug javnozdravstvene dentalne medicine; Organizacija dentalne skrbi; Osoblje u dentalnoj medicine; Zdravstvena ekonomika; Financiranje dentalne skrbi; Međunarodna klasifikacija bolesti (MKB); Zdravstvena politika; Zdravstveno zakonodavstvo; Ergonomija, profesionalne i iatrogene bolesti; Procjena potreba za dentalnom terapijom; Javnozdravstveni aspekti oralnih bolesti i stanja; Promocija oralnog zdravlja; Preventivne mjere u populaciji; Djelokrug oralne epidemiologije; Epidemiološke metode; Mjerenja u oralnoj epidemiologiji; Ustroj epidemioloških istraživanja; Distribucija oralnih bolesti i stanja

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara u turnusu. Tijekom seminara nastavnik procjenjuje pripremljenost studenata za prezentiranje obrađene teme i moderira raspravu. Na kraju nastave održat će se završni ispit. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti i pristupanjem završnom ispitnu stječe se 3 ECTS boda.

Voditelj predmeta:

Prof. dr. sc. Stjepan Špalj

Suradnici:

Popis obvezne ispitne literature:

1. Špalj S. Oralna epidemiologija. Medicinski fakultet Rijeka, 2015.
2. Selimović Dragaš M i sur. Javno oralno zdravstvo. Sarajevo: Stomatološki fakultet; 2020.

Popis dopunske literature:

1. Pine C, Harris R. Community oral health. Quintessenz, 2007.
2. Burt BA, Eklund SA. Dentistry, dental practice, and the community. 7th ed. St. Louis: Saunders; 2020.
3. Chattopadhyay A. Oral health epidemiology: principles and practice. Jones and Marlett Publishers, 2011.
4. Vehovec M. O zdravstvu iz ekonomske perspektive. Zagreb: Ekonomski institut 2014.
5. Vodanović M. Osnove stomatologije. Jastrebarsko: Naklada Slap, 2015.

Nastavni plan:

Popis predavanja s naslovima i pojašnjenjem:

P1. Djelokrug javnozdravstvene dentalne medicine

Ishodi učenja:

Definirati opću i oralnu epidemiologiju i javno zdravstvo. Razlikovati fokus i djelokrug kliničke od javnozdravstvene medicine.

P2. Organizacija dentalne skrbi

Ishodi učenja:

Biti informiran o organizaciji zdravstvenog sustava u Hrvatskoj, sustavu oralne skrbi i kategorijama djelatnika. Poznavati organizaciju prostora i rada u ordinaciji dentalne medicine te način vođenja zdravstvene dokumentacije.

P3. Osoblje u dentalnoj medicini

Ishodi učenja:

Poznavati osoblje u dentalnoj medicini, znati opisati njihov djelokrug. Biti informiran o načinu izobrazbe osoblja, specijalističkim disciplinama dentalne medicine te načinu provođenja cijeloživotnog obrazovanja.

P4. Zdravstvena ekonomika i financiranje dentalne skrbi

Ishodi učenja:

Razumjeti osnovne pojmove zdravstvene ekonomike, analize i planiranja financiranja u zdravstvu. Poznavati financiranje u zdravstvu te tipove zdravstvenog osiguranja.

P5. Zdravstvena politika i zakonodavstvo

Ishodi učenja:

Definirati oralnozdravstvenu politiku i njene aktere. Nabrojati zakone i način regulacije dentalne medicine te pravnu regulativu profesije dentalnih higijeničara. Poznavati prava i dužnosti pacijenta i terapeuta, minimalne kadrovske i prostorne uvjete i opremu za ordinaciju dentalne medicine, standarde i normative u sustavu javnih zdravstvenih službi. Biti informiran o popisu dijagnostičkih i terapijskih postupaka HZZO-a. Poznavati zakonsku regulativu i terapijske mogućnosti za hendikepirane osobe. Imati izgrađen kritički stav prema pitanjima u zdravstvu, zdravstvenoj politici i profesiji.

P6. Međunarodna klasifikacija bolesti

Ishodi učenja:

Biti informiran o principu klasifikacije bolesti. Znati rutinski šifrirati dijagnozu u sustavu MKB-10.

P7. Oralno zdravlje, bolest i kvaliteta života

Ishodi učenja:

Upoznati se s definicijama bolesti, zdravlja i kvalitete života te biomedicinskim i biopsihosocijalnim modelom bolesti. Opisati socijalni kontekst oralnog zdravlja. Navesti osnovne oralne bolesti, metode evaluacije i nadzora u populaciji, indeksa za procjenu morbiditeta. Definirati karakteristike idealnog indeksa. Biti informiran o terminima uzorak, populacija, rizik. Razlikovati prevalenciju, incidenciju, intenzitet i opseg. Bilježiti i izračunavati intenzitet karijesa KEP indeksom, plak indeks cijelih usta, gingivni indeks cijelih usta, indeks gubitka praoodontnog pričvrška, Parodontni indeks zajednice. Samostalno izračunati prevalenciju, incidenciju, rizik, ali ne rutinski.

P8 Javnozdravstveni aspekti oralnih bolesti i stanja

Ishodi učenja:

Definirati kriterije za procjenu je li određeno stanje javnozdravstveni problem. Biti informiran o čimbenicima značajnim za oralnozdravstvena ponašanja te relevantnim čimbenicima korištenja sustava oralnozdravstvene skrbi u Hrvatskoj.

P9 Javnozdravstvene intervencije u dentalnoj medicini

Ishodi učenja:

Znati opisati javnozdravstvene intervencije u dentalnoj medicini. Opisati principe i praksu promocije oralnog zdravlja. Sudjelovati u sveukupnom planiranju preventivnih oralnih mjera i projekata u zajednici. Demonstrirati oralnu higijenu u skupini, educirati o oralnom zdravlju u skupini.

P10 Epidemiološke metode i ustroj istraživanja

Ishodi učenja:

Nabrojati epidemiološke metode i tipove istraživanja. Biti informiran o ustroju i načinu provedbe epidemioloških istraživanja. Poznavati distribuciju oralnih bolesti i stanja.

P11. Ergonomija, profesionalne i iatrogene bolesti

Ishodi učenja:

Definirati ergonomiju, profesionalne i iatrogene bolesti. Nabrojati profesionalne i iatrogene bolesti, načine nastanke i mjere sprečavanja.

Popis seminara s pojašnjenjem:

S1-3.

U obliku studenti samostalno izrađuju i javno prezentiraju seminare na zadatu temu, osmišljavaju javnozdravstveni projekt.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Obveze studenata:

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocenjivanje je u skladu s Pravilnikom o studijima i studiranju Sveučilišta u Rijeci.

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave te na završnom ispitu.

Ocenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-E) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom** te prema **prediplomskim kriterijima ocjenjivanja**.

Završni ispit se sastoji od pisanog dijela. Od ukupno **100 ocjenskih bodova**, tijekom nastave student može ostvariti **70 bodova**, a na završnom ispit u **30 bodova**.

Od maksimalnih 70 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum od 40 ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu. Studenti koji sakupe manje od 40

ocjenskih bodova imat će priliku za jedan popravni međuispit te, ako na tom međuispitu ispitu zadovolje, moći će pristupiti završnom ispitu. Studenti koji sakupi između 30 i 39,9 ocjenskih bodova (FX ocjenska kategorija) imaju pravo izaći na završni ispit, koji se tada smatra popravnim ispitom i ne boduje se, i u tom slučaju završna ocjena može biti jedino dovoljan 2E (40%). Studenti koji sakupi 29,9 i manje ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) moraju ponovno upisati kolegij.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi i izvršavanjem postavljenih zadataka na sljedeći način:

I. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 70 bodova):

- a) provjera vještina (do 45 bodova)
- b) seminarски rad (do 25 bodova)

a) Provjera vještina (do 45 bodova)

Tijekom nastave svi studenti su obvezni pristupiti **provjeri vještina** gdje stječu maksimalno 45 bodova. Provjera vještina uključuje šifriranje dijagnoze u sustavu MKB-10, bilježenje i izračunavanje intenziteta karijesa, plak indeksa cijelih usta, gingivnog indeksa cijelih usta, indeksa gubitka parodontnog pričvrskog, Parodontnog indeksa zajednice, izračuna prevalencije, incidencije i rizika. Ocjenjivanje se čini množenjem postotka riješenosti s ponderom 0,45 s tim da je graničnik za prolaznost 50%.

c) Seminar (do 25 bodova)

Ocjena seminara nosi 25 ocjenskih bodova (raspon od 13-25), a pretvara se u ocjenske bodove na sljedeći način:

ocjena	ocjenski bodovi
2	13
2-3	15
3	17
3-4	19
4	21
4-5	23
5	25

Završni ispit (ukupno 30 ocjenskih bodova)

Tko može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili više od 40 bodova obavezno pristupaju završnom ispitu na kojem mogu ostvariti maksimalno 30 bodova.

Tko ne može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 30 bodova nemaju pravo izlaska na završni ispit, ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan) i ne mogu steći ECTS bodove te moraju ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini.

Završni ispit nosi 30 ocjenskih bodova (raspon od 15-30).

Uspjeh na završnom ispitu pretvara se u ocjenske bodove na sljedeći način:

ocjena	ocjenski bodovi
Nedovoljan(< 50%)	0
Dovoljan (51-69%)	15

Dobar (70-79%)	20
Vrlo dobar (80-89%)	25
Izvrstan (>90%)	30

Za prolaz na završnom ispitu i konačno ocjenjivanje (uključujući pribrajanje prethodno ostvarenih ocjenskih bodova tijekom nastave), student na završnom ispitu mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimum od 15 ocjenskih bodova (50%).

Ocenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća:

- A – 80 - 100% bodova
- B – 70 - 79,9%
- C – 60 - 69,9%
- D -- 50 - 59,9%
- F – 0 - 49,9%

Ocene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

- A = izvrstan (5)
- B = vrlo dobar (4)
- C = dobar (3)
- D = dovoljan (2)
- F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij kao i ispitni termini nalaze se na e-kolegiju na platformi Merlin.

Dio nastave studenti-ce odradjuju samostalno prema uputi voditelja-ice predmeta.

Vrijeme konzultacija prof. Špalj: petak 9-10

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2023./2024. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
14.12.2023.	Djelokrug javnozdravstvene dentalne medicine P1 (14:00-14:45) Krešimirova 40			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
14.12.2023.	Organizacija dentalne skrbi P2 (14:45-15:30) Krešimirova 40			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
14.12.2023.	Osoblje u dentalnoj medicini P3 (15:30-16:15)			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
14.12.2023.	Zdravstvena ekonomika i financiranje dentalne skrbi P4 (16:15-17:00) Krešimirova 40			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
14.12.2023.	Zdravstvena politika i zakonodavstvo P5 (17:00-17:45) Krešimirova 40			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
14.12.2023.	Međunarodna klasifikacija bolesti (MKB) P6 (17:45-18:30) Krešimirova 40			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
14.12.2023.	Oralno zdravlje, bolest i kvaliteta života P7 (18:30-19:15) Krešimirova 40			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
15.12.2023.	Javnozdravstveni aspekti oralnih bolesti i stanja P8 (14:00-14:45) Krešimirova 40			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
15.12.2023.	Javnozdravstvene intervencije u dentalnoj			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.

	medicini P9 (14:45-15:30) Krešimirova 40			
15.12.2023.	Epidemiološke metode i ustroj istraživanja P10 (15:30-16:15) Krešimirova 40			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
15.12.2023.		S1-3 (16.15-18.30) Krešimirova 40		Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
15.12.2023.	Ergonomija, profesionalne i iatrogene bolesti P11 (15:30-16:15) On-line asinkrono			Prof. dr. sc. Stjepan Špalj, dr. med. dent.
21.12.2023.	ISPIT 8.00-9.30			

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Djelokrug javnozdravstvene dentalne medicine	1	Krešimirova 40
P2	Organizacija dentalne skrbi	1	Krešimirova 40
P3	Osoblje u dentalnoj medicini	1	Krešimirova 40
P4	Zdravstvena ekonomika i financiranje dentalne skrbi	1	Krešimirova 40
P5	Zdravstvena politika i zakonodavstvo	1	Krešimirova 40
P6	Međunarodna klasifikacija bolesti	1	Krešimirova 40
P7	Oralno zdravlje, bolest i kvaliteta života	1	Krešimirova 40
P8	Javnozdravstveni aspekti oralnih bolesti i stanja	1	Krešimirova 40
P9	Javnozdravstvene intervencije u dentalnoj medicini	1	Krešimirova 40
P10	Epidemiološke metode i ustroj istraživanja	1	Krešimirova 40
P11	Ergonomija, profesionalne i iatrogene bolesti	1	On-line
	Ukupan broj sati predavanja	11	

	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Seminarski rad javnozdravstvene tematike	1	On-line
S2	Seminarski rad javnozdravstvene tematike	1	On-line
S3	Seminarski rad javnozdravstvene tematike	1	On-line
	Ukupan broj sati seminara	3	

	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1			
V2			
Ukupan broj sati vježbi			

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	21.12.2023.
2.	8.2.2024.
3.	22.2.2024.
4.	20.6.2024.

Predmet				
Oblik nastave	Predavanja	Seminari	Vježbe	ukupno
Ukupni broj sati	15	10		25
Održani broj sati nastave (50%)	11	3		14
Broj sati on line	1	3		4
postotak	9	100		28